

Klasa: UP/I 430-01/2005-01/08
Urbroj: 580-03-05/50-10
Zagreb 16. veljače 2006.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja na temelju članka 9. stavka 2. točka b) i članka 13. stavka 2. Zakona od državnim potporama («Narodne novine», broj 47/03 i 60/04) u upravnom postupku davanja suglasnosti na prijedlog Odluke o davanju državnog jamstva po Programu kreditiranja financijskog restrukturiranja gospodarskih subjekata Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, za krajnjeg korisnika Adriatic Croatia International Club d.d. Opatija, pokrenutom na zahtjev Ministarstva financija, sa sjedištem u Zagrebu, Katančićeva 5, temeljem odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja sa 55. sjednice, održane 16. veljače 2006., donosi sljedeće

RJEŠENJE

I. Odbija se zahtjev za davanje suglasnosti na prijedlog Odluke o davanju državnog jamstva po Programu kreditiranja financijskog restrukturiranja gospodarskih subjekata Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, za krajnjeg korisnika Adriatic Croatia International Club d.d. Opatija.

II. Ovo rješenje bit će objavljeno u «Narodnim novinama».

Obrazloženje

I. Zahtjev za pokretanje postupka

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je dana 12. travnja 2005. dopis klasa: 441-01/04-01/50, urbroj: 513-05-03/05-9, od 7. travnja 2005., upućen od Ministarstva financija, sa sjedištem u Zagrebu, Katančićeva 5, u kojem se traži mišljenje Agencije na Prijedlog Odluke o davanju državnog jamstva Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb po odobrenom dugoročnom kreditu Hrvatske banke za obnovu i razvitak iz Programa kreditiranja financijskog restrukturiranja gospodarskih subjekata za krajnjeg korisnika ACI d.d., sa sjedištem u Opatiji, Trg Maršala Tita 151 (dalje: Prijedlog Odluke o davanju državnog jamstva).

Prijedlog Odluke o davanju državnog jamstva je dostavljen Agenciji na mišljenje u svezi prihvatanja zahtjeva podnesenog Ministarstvu financija od strane Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka za davanje državnog jamstva na kunski kredit Raiffeisenbank Austria d.d., radi zatvaranja dugoročnih i kratkoročnih obveza korisnika kredita Adriatic Croatia International Club d.d. (dalje: ACI d.d.) kod Hrvatske banke za obnovu i razvitak (dalje: HBOR) i Zagrebačke banke d.d. Zagreb, u iznosu od 56.000.000,00 kn uz valutnu klauzulu u EUR.

Agencija je, nadalje, dana 22. travnja 2005. zaprimila zahtjev Vlade Republike Hrvatske, klasa: 432-02/05-02/47, urbroj: 5030120-05-1 od 21. travnja 2005., za davanjem suglasnosti na rečeni Prijedlog Odluke o davanju državnog jamstva.

Iz zahtjeva Ministarstva financija, odnosno Vlade Republike Hrvatske proizlazi kako je Prijedlog Odluke o davanju državnog jamstva upućen Agenciji radi mišljenja sukladno članku 11. i 13. Zakona o državnim potporama. Agencija je utvrdila kako se Prijedlog Odluke o davanju državnog jamstva odnosi na krajnjeg korisnika kredita ACI d.d., te kako se u konkretnom slučaju radi o pojedinačnoj državnoj potpori iz članka 3. stavka 2. Zakona o državnim potporama na koju Agencija ne izdaje mišljenje sukladno članku 9. stavku 1. Zakona o državnim potporama, već rješenje iz članka 9. stavka 2. Zakona o državnim potporama.

Iz zahtjeva u bitnome proizlazi sljedeće:

Poduzetnik ACI d.d. uputio je Ministarstvu mora, turizma prometa i razvitka i Ministarstvu financija zahtjev za davanje državnog jamstva Raiffeisenbank Austria d.d. po odobrenom dugoročnom kreditu iz programa HBOR-a za kreditiranje financijskog restrukturiranja gospodarskih subjekata. Sukladno članku 12. stavku 2. točki 9. Statuta, Nadzorni odbor HBOR-a je na svojoj 68. sjednici održanoj 9. studenog 2004. godine donio Odluku o odobrenju kredita po Programu kreditiranja financijskog restrukturiranja gospodarskih subjekata Raiffeisenbank Austria d.d. za krajnjeg korisnika ACI d.d. (dalje: Odluka NO HBOR-a).

Kredit je odobren u iznosu od 56.000.000,00 kuna uz valutnu klauzulu u EUR za zatvaranje dugoročnih i kratkoročnih kreditnih obveza ACI d.d. kod HBOR-a u iznosu od 12.141.667,82 kuna i Zagrebačke banke d.d. u iznosu od 5.900.000,00 EUR, uz krajnji rok korištenja do 31.12.2004. Odlukom NO HBOR-a je predviđeno kako će poduzetnik ACI d.d. otplaćivati kredit u 16 jednakih uzastopnih polugodišnjih rata koje utvrđuje HBOR, s time da prva rata dospijeva 30.6.2007., a zadnja 31.12.2014. Iz zahtjeva ACI d.d. upućenog Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka i Ministarstvu financija proizlazi kako bi se traženim novim državnim jamstvom na rečeni kredit krajnjem korisniku ACI d.d. izvršila zamjena postojećih državnih jamstava izdanih za opisane kredite dodijeljene poduzetniku od strane HBOR-a i Zagrebačke banke d.d.

Kamatna stopa za krajnjeg korisnika kredita predviđena je u visini od 2 posto godišnje na iznos od 17.244.001,26 kuna te 4 posto godišnje na iznos od 38.755.998,74 kune, a obračunava se i naplaćuje tromjesečno uz obračun proporcionalnom metodom. Sukladno točki 2. k) Odluke NO HBOR-a, za korištenje rečenog kredita odobrena je subvencija kamate u iznosu od 3 posto godišnje na iznos kredita, za cijelo trajanje kredita.

Obzirom da Agenciji nisu dostavljeni svi potrebni podaci i dokumentacija za donošenje meritornog rješenja, posebno u odnosu na visinu zatraženog državnog jamstva, Agencija je dopisom od 21. travnja 2005., klasa: UP/I 430-01/2005-01/08, urbroj: 580-03-05-50-03 te dopisom od 16. lipnja 2005., klasa: UP/I 430-01/2005-01/08, urbroj: 580-03-05-50-04, upućenom Ministarstvu financija te na znanje Vladi Republike Hrvatske, Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka, HBOR-u i poduzetniku ACI d.d. zatražila dostavu dodatnih podataka sukladno odredbi članka 10. stavka 1. i 2. Zakona o državnim potporama.

Rečenim dopisom zatraženi su i sljedeći podaci:

- i) Ugovor o kreditu po rečenom Programu kreditiranja financijskog restrukturiranja gospodarskih subjekata HBOR-a za krajnjeg korisnika ACI d.d.;
- ii) godišnja financijska izvješća poduzetnika ACI d.d. za razdoblje 2001.-2004.;
- iii) program restrukturiranja i financijske konsolidacije poduzetnika ACI d.d.;
- iv) popis, iznosi i namjena svih državnih potpora dodijeljenih poduzetniku ACI d.d. u razdoblju od 2002. godine;
- v) Odluka Vlade Republike Hrvatske o davanju državnog jamstva na rečeni kredit poduzetniku ACI d.d. ako je ista u međuvremenu donesena;
- vi) ugovori o kreditu sklopljeni između poduzetnika ACI d.d. i Zagrebačke banke d.d. te ACI d.d. i HBOR-a za čije se reprogramiranje traži državno jamstvo Vlade Republike Hrvatske.

Rečenim dopisima zatražena je i dostava ispunjenog Obrasca prijave državne potpore sukladno članku 80. stavku 5. Uredbe o državnim potporama («Narodne novine», broj: 121/03) i članku 2. stavku 1. Pravilnika o obliku i sadržaju, te načinu prikupljanja podataka i vođenja evidencija državnih potpora («Narodne novine», broj 11/05), te je poduzetniku ACI d.d. dostavljen sadržaj Programa restrukturiranja i konsolidacije koji je potrebno dostaviti Agenciji.

Agenciji je 23. lipnja 2005. na znanje dostavljen dopis Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka klasa: 403-01/04-01/33, urbroj: 530-14-05-8 upućen Ministarstvu financija, kojim se požuruje dostava podataka Agenciji. Agencija je 11. srpnja 2005. zaprimila dopis Ministarstva financija klasa: 441-01/04-01/50, urbroj: 513-05-03/05-18 od 29. lipnja 2005. kojim je izvršena samo djelomična dostava traženih podataka, potrebnih Agenciji za donošenje meritornog rješenja.

II. Ocjena Agencije

Iz dostavljene dokumentacije proizlazi kako državno jamstvo u visini iznosa kredita od 56.000.000,00 kuna, jedan od instrumenata osiguranja kredita Raiffeisenbank Austria d.d. po odobrenom dugoročnom kreditu HBOR-a iz Programa kreditiranja financijskog restrukturiranja gospodarskih subjekata za krajnjeg korisnika ACI d.d. radi zatvaranja dugoročnih i kratkoročnih obveza korisnika kredita ACI d.d. kod HBOR-a i Zagrebačke banke d.d.

Agencija je nadalje analizom dostavljenih financijskih izvješća za razdoblje 2001.-2004. godine, utvrdila kako je poduzetnik ACI d.d. u svim analiziranim godinama poslovao s gubitkom, uz izuzetak 2003. godine, kada je poduzetnik ACI d.d. ostvario dobit iz poslovanja u iznosu 6,7 milijuna kuna. Ukupno ostvareni kumulirani gubitak u 2004. iznosi 76 milijuna kuna.

U 2004. godini, poduzetnik ACI d.d. ostvario je gubitak iz poslovanja u iznosu od 1.5 milijuna kuna. Ovakav poslovni rezultat posljedica je bržeg rasta poslovnih rashoda u odnosu na prihode poduzetnika. U strukturi ukupnih rashoda u 2004. godini, poslovni rashodi čine 91,67 posto, financijski rashodi 3,67 posto, a izvanredni rashodi 2,83 posto ukupnih rashoda. Poslovni rashodi su u 2004. godini u odnosu na prethodnu povećani za 20,71 posto, dok su poslovni prihodi za isto razdoblje povećani za 11 posto. Iz bilance poslovanja ACI d.d. proizlazi kako su dugoročne obveze u 2004. u odnosu na prethodnu godinu smanjene za 17,91 posto, te u 2004. iznose 54,41 milijun kuna. Pri tome su dugoročne obveze prema kreditnim institucijama smanjene za 17,72 posto. Međutim, kratkoročne obveze u 2004. u odnosu na prethodnu godinu su povećane za 17,47 posto i iznose 43,37 milijuna kuna. U 2004. godini kratkotrajna imovina iznosi 10,7 milijuna kuna, dok kratkoročne obveze iznose 43,4 milijuna kuna iz čega je vidljivo kako poduzetnik ACI d.d. ima negativni radni kapital u iznosu od -32,7 milijuna kuna.

Budući da rečenim dopisom Agenciji nisu dostavljeni podaci o tijeku novca za 2004. godinu, napravljena je usporedba tijeka novca za 2003. i 2002. godinu iz koje proizlazi kako je ukupni novčani priliv u odnosu na 2002. povećan za 2,27 posto, a odliv novca je povećan za 1,71 posto u odnosu na prethodno obračunsko razdoblje. Iako je priliv novca, bez kredita, povećan u prosjeku za 10 posto, sredstva su dostatna uglavnom samo za podmirenje obveza po dugoročnim kreditima i za osnovne potrebe, pri čemu je iznos sredstava koji može biti namijenjen za ulaganje u osnovna sredstva minimalan, a u zimskim mjesecima ACI d.d. koristi kratkoročne kredite za održavanje likvidnosti društva.

Iz dostavljenog izvješća o reviziji financijskih izvješća ACI d.d. za godinu završenu 31.12.2003. proizlazi kako još uvijek nije riješeno pitanje vlasništva društva i računovodstveni tretman nekretnina, postrojenja i opreme na pomorskom dobru za vrijeme i nakon korištenja prava na koncesiju poduzetnika ACI d.d., te se stoga ovlašteni revizori nisu mogli uvjeriti u realnost knjigovodstvenog stanja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme.

Agencija je izvršila uvid i u dostavljeni dokument «Analiza poslovanja ACI d.d. Opatija 2001-2003. i usporedba s planom poslovanja za 2004. godinu te prijedlog financijskog restrukturiranja društva» iz travnja 2004. godine. Agencija je utvrdila kako rečeni dokument ne sadržava sve potrebne elemente programa restrukturiranja iz članka 18. stavka 1. podstavka 1. Uredbe o državnim potporama, te je dopisom od 21. travnja 2005. i 16. lipnja 2005. opisanom točki I. ovog obrazloženja, upućenim Ministarstvu financija i na znanje Vladi Republike Hrvatske, Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka, HBOR-u i poduzetniku ACI d.d., zatražila dostavu dodatnih podataka, potrebnih za donošenje meritornog rješenja o Prijedlogu odluke za davanje državnog jamstva.

Agencija je utvrdila kako se poduzetnik ACI d.d. smatra poduzetnikom u teškoćama u smislu članka 16. stavka 2. Uredbe o državnim potporama, te kako nisu ispunjeni neki od preostalih uvjeta iz članka 74. stavka 1. Uredbe o državnim potporama, koji moraju biti kumulativno ispunjeni da bi se moglo ocijeniti kako konkretno državno jamstvo ne predstavlja državnu potporu: ne može se sa sigurnošću utvrditi da korisnik zajma može na financijskom tržištu dobiti zajam po tržišnim uvjetima bez posredovanja države; ispunjen je uvjet da je državno jamstvo povezano s određenom financijskom transakcijom ograničeno po visini i vremenu trajanja; državno jamstvo pokriva 100 posto financijske obveze; temeljem dostavljenih podataka se ne može utvrditi da se za državno jamstvo zaračunava tržišna cijena.

Agencija je, nadalje, utvrdila kako je poduzetniku ACI d.d., kao poduzetniku u teškoćama iz članka 16. stavka 2. Uredbe o državnim potporama, moguće dodijeliti jedino državnu potporu za restrukturiranje iz članka 16. stavka 1. Uredbe o državnim potporama. Sukladno članku 18. stavku 1. Uredbe o državnim potporama, državna potpora za restrukturiranje je dio dugoročnog plana obnove poduzetnika i može se dodijeliti pod uvjetom da: poduzetnik predloži program restrukturiranja koji osobito obuhvaća uzroke i posljedice teškoća u poduzetniku, predviđa načine rješavanja teškoća, izvore financiranja, trajanje te gospodarske i socijalne posljedice restrukturiranja; je ograničena na minimum sredstava potrebnih za provođenje mjera restrukturiranja u okviru postojećih izvora financiranja poduzetnika; poduzetnik znatno doprinosi procesu restrukturiranja. Iz rečenog proizlazi kako restrukturiranje mora biti temeljeno na jasnom i suvislom programu iz kojeg proizlazi kako će, nakon razdoblja potrebnog za restrukturiranje, poduzetnik postići dugoročnu održivost poslovanja na tržištu i to bez novih državnih potpora.

Iz dostavljene dokumentacije razvidno je kako se Agenciji dostavljeni dokument «Analiza poslovanja ACI d.d. Opatija 2001-2003. i usporedba s planom poslovanja za 2004. godinu te prijedlog financijskog restrukturiranja društva» iz travnja 2004. godine, svodi uglavnom na financijsko restrukturiranje, za koje se, u principu, ne mogu dodijeliti državne potpore. Sukladno rečenom, državna potpora za financijsko restrukturiranje poduzetnika ne može biti odobrena bez restrukturiranja dijela poslovanja radi kojeg je poduzetnik i dospio u teškoće. Stoga je Agencija zatražila da joj se ponovno dostavi Program restrukturiranja i konsolidacije iz članka 18. stavka 1. podstavka 1. Uredbe o državnim potporama, čiji će instrument provedbe biti predloženo državno jamstvo. Obzirom da je Agencija utvrdila da je ACI d.d. poduzetnik u teškoćama iz članka 16. stavka 2. Uredbe o državnim potporama, cjelokupni iznos državnog jamstva u konkretnom slučaju predstavlja državnu potporu.

Iz rečenih razloga, Agencija je sukladno članku 10. stavku 1. Zakona o državnim potporama, dopisima od 18. listopada 2005. klasa: UP/I 430-01/2005-01/08, urbroj: 580-03-05-50-05, te od 22. studenog 2005., klasa: UP/I 430-01/2005-01/08, urbroj: 580-03-05-50-07, upućenim Ministarstvu financija te na znanje Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka, HBOR-u i poduzetniku ACI d.d., zatražila dostavu sljedećih dodatno potrebnih podataka:

- i) izvješća o tijeku novca za 2004. godinu, strukturu ukupnih financijskih obveza te izvješće neovisnog revizora o financijskim izvješćima poduzetnika ACI d.d. za 2004. godinu;
- ii) trajanje koncesija o korištenju pomorskog dobra dodijeljenih poduzetniku ACI d.d.;
- iii) novi program restrukturiranja poduzetnika ACI d.d. koji mora sadržavati sve potrebne podatke sukladno elementima Sadržaja Programa (plana) restrukturiranja već dostavljenog od strane Agencije.

Obzirom da zatraženi podaci nisu dostavljeni Agenciji, Agencija je dopisom klasa: UP/I 430-01/2005-01/08, urbroj: 580-03-05-50-08, od 5. siječnja 2006. upućenim Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka, na znanje Ministarstvu financija, HBOR-u i poduzetniku ACI d.d., ponovno zatražila rečene podatke. Agenciji nisu dostavljeni traženi podaci iz rečenih dopisa.

Dana 23. siječnja 2006. Agencija je zaprimila dopis poduzetnika ACI d.d. kojim je izvještena kako je poduzetnik ACI d.d. u međuvremenu odustao od traženog državnog jamstva, te kako iz tog razloga neće dostavljati traženu dokumentaciju Agenciji.

Međutim, ni od strane Ministarstva financija kao podnositelja zahtjeva za dodjelu državnog jamstva u konkretnom slučaju, niti od strane Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka kao resornog ministarstva u konkretnom slučaju, nije povučen zahtjev za dodjelu državne potpore korisniku ACI d.d. Radi toga Agencija nije bila u mogućnosti donijeti zaključak o obustavi postupka iz članka 131. stavka 2. Zakona o općem upravnom postupku («Narodne novine», broj: 53/91), temeljem rečenog odustanka poduzetnika ACI d.d. od traženja državnog jamstva, budući da poduzetnik ACI d.d. nije stranka koja je pokrenula postupak, niti je riječ stranci koja sukladno odredbama Zakona o državnim potporama može pokrenuti postupak davanja suglasnosti na prijedlog odluke o dodjeli državnog jamstva. Sukladno članku 11. stavku 1. Zakona o državnim potporama, prijedlog akta o odobravanju odnosno davanju pojedinačne državne potpore kojim izražava namjeru odobravanja odnosno davanja državne potpore sukladno odredbama Zakona o državnim potporama, odnosno Prijedlog Odluke o davanju državnog jamstva u konkretnom slučaju, Agenciji dostavlja davatelj državne potpore, a ne njen korisnik.

III. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Kako Ministarstvo financija, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka i poduzetnik ACI d.d. ni nakon ponovljenih zahtjeva Agencije nisu dostavili tražene podatke i dokumentaciju, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja je na svojoj 55. sjednici održanoj 16. veljače 2005., temeljem raspoložive dokumentacije, donijelo odluku o odbijanju davanja suglasnosti na Prijedlog odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju državnih jamstava Raiffeisenbank Austria d.d. po odobrenom dugoročnom kreditu HBOR-a iz Programa kreditiranja financijskog restrukturiranja gospodarskih subjekata za krajnjeg korisnika ACI d.d.

Rečena odluka Vijeća temelji se na odredbi članka 10. stavka 3. Zakona o državnim potporama, sukladno kojem Agencija može donijeti rješenje iz članka 13. stavka 1. Zakona o državnim potporama, odnosno u konkretnom slučaju rješenje o odbijanju davanja suglasnosti na Prijedlog Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju državnog jamstva, ako davatelj državne potpore i/ili korisnik državne potpore i nakon ponovljenog zahtjeva Agencije ne dostavi tražene podatke. Stoga je, primjenom članka 10. stavka 3. Zakona o državnim potporama, a u svezi članka 9. stavka 2. točke b) i članka 13. stavka 1. Zakona o državnim potporama, odlučeno kao u točki I. ovog rješenja.

Sukladno članku 13. stavku 3. Zakona o državnim potporama, bez rješenja o davanju suglasnosti na prijedlog akta iz članka 11. stavka 1. Zakona o državnim potporama, pojedinačna potpora ne može se dati ni koristiti, osim u slučaju naknadno donesenog rješenja iz članka 15. stavka 1. Zakona o državnim potporama. Sukladno članku 13. stavku 4. Zakona o državnim potporama, u slučaju kad je zahtjev za davanje suglasnosti iz članka 13. stavka 1. Zakona o državnim potporama odbijen, može se ponovno podnijeti pod uvjetom da su otklonjeni razlozi zbog kojih je prethodno odbijen, odnosno ako u konkretnom slučaju Ministarstvo financija kao podnositelj zahtjeva za davanje državnog jamstva, ili Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka kao davatelj državne potpore, dostave Agenciji sve potrebne podatke opisane u točki II. obrazloženja ovog rješenja.

Sukladno odredbi članka 17. Zakona o državnim potporama, rješenja Agencije iz članka 9. stavka 2. točka b) Zakona o državnim potporama, kojima se odbija davanje

suglasnosti na prijedlog akta kojim se namjerava odobriti ili dati državna potpora, objavljuju se u «Narodnim novinama», te je odlučeno kao u točki II. izreke ovog rješenja.

Uputa o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku. Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stanka može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovog rješenja.

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

Olgica Spevec

Dostaviti:

1. Ministarstvo financija, n/r gospodina Ivana Šukera, ministra, Katančićeva 5, 10000 Zagreb;
2. Adriatic Croatia Club International d.d., n/r gospodina Ante Violića, direktora, Ulica Maršala Tita 151, 51410 Opatija;
3. Pismohrana (ovdje).

Na znanje:

1. Vlada Republike Hrvatske, Tajništvo Vlade, Trg Sv. Marka 2, 10000 Zagreb;
2. Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, n/r gospodina Božidara Kalmete, ministra, Prisavlje 14, 10000 Zagreb;
3. Hrvatska banka za obnovu i razvitak, n/r gospodina Antona Kovačeva, predsjednika uprave, Strossmayerov trg 9, 10000 Zagreb.